

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F61'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sun6toria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 68.

Brasiovu 14/2 Septembrie

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 14 Septembrie.

Pre candu sirele aceste voru esi de sub tiriariu, col6nele cele infricosiate ale armatei germane voru fi si ajunsu inaintea Parisului. Dupace armat'a lui Mac-Mahon, care singura mai putea contrasta si impedece mersulu rapede alu inamicului, f6u asia dicundu nimicita la Sedan, francesiloru nu le mai remase alta, decatu a se retrage indereptulu forturiloru capitalei si a astept6 acolo ataculu germaniloru. Trista este mostenirea ce a lasat'o Napoleon republicei! Sub impregiurarile cele mai grele ce s'au ivitu vreodata in vi6ti'a unui statu regimulu celu nou republican a trebuitu se-si incepa trist'a dar' patriotic'a sa activitate. Ac6st'a deocamdata se marginesce la „gonirea inamicului de pre teritoriulu nationalu francesu“; regimulu insusi se numesce pe sene „guvernulu apararei nationale.“ „Cetatianiloru! paditi cetatea, care vi s'a incredintiatu v6ua; mane veti fi dimpreuna cu armat'a resbunatorei patriei“, cu aceste cuvinte se finesce proclamatiunea, in care guvernulu celu nou anuncia Franciei proclamarea republicei. Starea cea grava, in care se afla si pericolulu ce amenintia patriei franceze este destulu esprim6tu in acele cuvinte, un'a inse resulta din ele, ceea ce este f6rte insemnatu: rezolutiunea poporului francesu de a se lupta pana la cea din urma picatura de sange!

Republic'a francesa inse nu vr6 se p6rte o lupta cu scopu de cucerire, nu! republic'a vrea pacea „inse o pace durat6ria si onorifica“ republic'a nu va concede nici odata, c6 se i se i6 Franciei macaru o bucata de pamentu catu de mica, dar' nici ea nu va tinde a lu6 ceva din dreptulu si suveranitatea poporului germanu.“ Ec6a in pucine cuvinte sensulu cerculariului din urma alu ministriului de esterne Jules Favre.

Programulu republicei este dar' cu alte cuvinte urmatoriulu: „Noi vremu se traimu in pace cu poporulu germanu, resbelulu la provocatu imperati'a lui Napoleon nu republic'a, dec6a regele Prusiei voiesce se faca pace cu noi stamu la dispoziitiune, dec6a inse ar' vrea se ne umil6sca ti6r'a si poporulu: — atunci ne va afl6 gat'a a ne sertfi cu totii pentru patria.“

Put6seva stapani intr'atat'a regele Prusiei cu 6menii sei, incatu se nu pretinda nici unu petecu din teritoriulu francesu, nu Elsati'a, nu Lotaringi'a, se nu c6ra nici macaru demolirea, stergerea unei fortaretie? Dupa t6te ce se vedu ac6sta infrenare de sine din partea feudalei Prusie nu este de asteptatu. Prusi'a reactionaria nici nu a recunoscutu inca republic'a si nici nu o va recun6sce, pana candu va fi invingat6ria. Scopulu ei e a funda unu despotismu militariu infalibilu din grati'a jesuitismului protestantiu prusianu, esta i e scopulu in contra libertatii republicane, dec6a nu o recun6sce. — Marture ne suntu chiaru diurnalele prusiane, cari multe vorbescu cu despretiu de republica si de poporulu francesu, pre candu cele democrate striga, ca nu mai e cauza la versare de sange. — Asia dar', dec6a republic'a nu va voi o pace umilit6ria cu nici unu pretiu, prusii inse voru st6 pe lauga pretensiuni teritoriale, — s6u dec6a nu s'ar intempl6 vreo alta minune, — resbelulu celu crancenu se va continua cu consecintiele lui.

Republic'a francesa va trebui se tr6ca dar' prin botezulu de sange si de focu. Poporulu esacerbatu va prinde arm'a in mana si se va arunc6 asupra ostiriloru inamice. Resbelulu va erupe din nou cu o vehementia ne mai audita. Actulu alu doilea alu acestei tragedie infricosiate se va incepe p6te catu de curundu sub murii Parisului, rolele inse voru fi schimbate. Cesarismulu, minciun'a si coruptiunea a caditu; poporulu francesu si-a luat singuru destinele in mana. — Astadi cu republic'a se lupta si libertatea si dreptulu pop6reloru. Reesiva republic'a? Incatu si pana unde? e inca una intrebare de resolutu. —

Victimele si sacrificiale voru fi inforat6ria; francesii inse le voru face bucurosi pentru patria. Dec6a inse nu le ar' succede cu t6te aceste a respinge pre inamicu, spurcatu in victorie cu orce victime: atunci in adeveru va naval6 o n6ua reactiune infalibilistica preste pop6rele europene — de care Ddieu se fer6sca. —

Asta e opiniunea amiciloru Franciei, itali, spanioli s. a. Napoleon la inceputulu resbelului o scris6ria a sa catra Victor Emanuele pentru ajutoriu inca o motiv6 cu fantom'a republicei, care la casu de caderea dinastiei sale se va prochiana si va trage si Itali'a dupa sene. Ac6sta prevedere i se afla intrupata, pentruca nu se sci or'a, candu stang'a parlamentului italianu cu meetingurile ce se tienu la provocarea ei prin t6ta Itali'a va face ce a facutu si stang'a francesa. — Intre republicanii francesi, italieni si spanioli se afla cointielegere, incatu in scurtu voru sta in lupta 3 republice romane si ac6sta va complica consecintiele resbelului in nesce evenimente universalu istorice, ale caroru stindere nici geniulu c. Bismark nu e in stare alu precalcula. —

Din campulu resbelului,

Ministriulu republicei francesa Jules Favre emise o proclamatiune, in care dice, ca „dec6a Prusi'a va declara, ca a facutu resbelu unei dinastie si nu natiunei franceze, Franci'a va primi pacea, dara nu va permite se se atinga unu palmacu din teritoriulu ei. Dec6a Prusi'a nu va primi aceste conditiuni, 400.000 francesi voru apara Parisulu, care de va fi luat, Franci'a e de facia pentru alu resbuna, sustienendu unu resbelu de esterminare.“

Acum depesiele din Berlinu 10 Sept., care spunu, ca se totu mai tramitu reserve pentru armat'a prusiana in Franci'a, inca report6za, ca propunerile de pace ale Franciei suntu aceste: desfiintarea armatei sustat6rie, desdaunare deplina resbelica, inse fara a cede catu de pucinu din teritoriu.

„Gazetta de France“ vre a sci, ca Angli'a a facutu pasi midiulocitori de pace, la care Bismark propuse aceste conditiuni: Franci'a se c6da diumetate flot'a sa chirasata, 3 miliarde desdaunare belica, si indreptarea marginiloru franceze prin unu congressu europ6nu.

Se mai descopere, ca capitulatiunea lui Napoleon si a corpului Mac-Mahon s'a subscrisu prin generalulu Wimpfen numai dupa ce s'a subscrisu si unu tractatu secretu intre Napoleon si regele Prusiei cu Bismark dupa bataia din 1 Sept., de cuprinsu, ca Elsati'a, Lotaringi'a si statele germane de sudu se cedu Prusiei, 6ra dinastiei napoleonine s'ar fi garantatu sustienerea pe tronu. Predarea lui Napoleon, candu potea trece cu trupele trecute in Belgiu, lasa a se crede o traficcare c6 ac6sta.

Se mai adaugemu ceea ce publica chiaru diurnalulu oficialu alu Franciei, cumca consululu americanu Washburn primi scris6re dela statele unite cu misiunea, c6 se recun6sca regimulu republicanu alu Franciei, tramitendu-i totuodata felicitari si cumca proclamarea republicei s'a primitu acolo cu entusiasm. T6te foile franceze spunu, ca Jules Favre anunciandu proclamarea republicei in statele unite americane ar' fi cerutu si ajutoriu si ca se ar' afla sperantia de o aliantia americano-ruso-francesa pentru dominatiunea lumii.

Aceste premise se vede, ca Prusi'a nu se invoi cu propunerile republicei, pentruca ec6a dusmaniele se continua:

In 7 se bombard6 fortulu Montmedy, care inse se apar6 eroicesce. La Metiu atacurile se reinvoiuescu. Bazaine a respinsu soliloru prusieni, ca nu cun6sce suveranu decatu pe suveran'a natiune francesa si prin mina subteranea a surupatu o fortificare de pamentu a prusianiloru, apoi pe unulu dintre soli Wimpfen la arestatu, c6 se fia pus sub ped6psa, fiinduca legile militari ale Franciei nu concedu capitulare in nici unu casu.

Telegramulu regelui Prusiei catra regin'a din 11 Septembrie n6ptea rep6rta, ca citadel'a dela **Laon**, dupa capitulatiune si dupa intrarea trupelor prusiane f6 aruncata in aeru. 50 fetiori prusiani remasera morti, 300 garda mobile perira impreuna. „Noi avemu multi raniti“, dice regele, „si marele duce Wilhelm de Mecklenburg f6 acolo ranitu. Este in lucru o tradare.“

Scirile dela Parisu adaugu, ca citadel'a s'a predata pentru a crutia cetatea, si candu intrasera prusianii, camer'a de pulbere de pusca arunc6 o parte a citadelei in aeru. Oficialii pretoriului generalu prusianu, vreo cateva sute prusiani si gard'a mobila sburara impreuna in aeru.

Fortulu Thionville bine proviantatu provocatu la predare a respinsu provocarea. Acestea precum si inaintarea germaniloru catra Parisu pana la Compi6gne dovedescu inceperea resbelului intre absolutismu si republicanismu.

In Parisu se aduna mereu din departemente garda mobile. Pana acum se afla 350 mii fetiori impartiti in d6ue armate de aperare.

Unu mandatu alu presiedintelui gen. Trochu ordin6za, c6 apropianduse prusianii de Parisu se se d6 focu paduriloru si la totu din giurulu Parisului.

Archiepiscopulu de Parisu a emisu o pastoralala, in care prov6ca pe preotime c6 inainte de t6te se fia francesi si numai dupa aceea preoti. — Min. Jules Favre decret6 a mut6 scaunulu ministriului la Tour langa Loire.

Diurnalulu oficialu report6za, ca Thiers a pornitu in 12 intr'o misinne politica la Londonu, de unde va merge la Petersburg si la Vien'a. — Toti membrii corpului diplomaticu cu internunciulu papalu au facutu in 12 visita oficiale ministriului de esterne Jules Favre. — Republic'a Ispaniei se intiol6za si l6ga amicitia intima cu cea francesa.

In 12 Sept. sosira la min. din Parisu sciri, ca prusianii ocupara n6ptea Meaux-Melon, apr6pe de Parisu, unde prusianii vr6u se posteze 5 corpuri de armata.

Or'a botezului republicei cu focu si sange se apropia. Dieulu pop6reloru se ajute dreptatii confundandu pe cei rei. —

Victor Hugo emise unu manifestu catra natiunea germana, in care dice, ca resbelulu trebuie se

inceteze, fiinduca imperiulu, care singuru a voitu resbelulu, e mortu. Louis Blanc socialistulu inca se afla in Parisu si se voru tramite cá consuli pe la republice. Belgiu si Angli'a inca recunoscurea republic'a francesca, cá si Elveti'a.

Diurnalele englese „Herald“, „Times“ si altele consiliaza pe presiedintele republicei americane Grant a-si ambia miidlocirea de pace intre Franca si Germani'a.

In Itali'a regele Victor Emanuele a datu ordine armatei italiene de a intra in teritoriulu romanu, unde a si intratu in 12. Papa face protestu in contra intrarei, demanda totusi trupeloru romane se nu se opuna. Restauratiunea inca -si redica capulu, ca-ce se scrie, ca Franciscu II. exregele vre se iè comand'a trupeloru papale. —

Protocolulu

adunarei generali a **Asociatiunei transilvane** pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu, tiente in opidulu **Nasendu** la 8—10 Augustu 1870 sub presidiulu Escel. sale d-nului Bas. Lad. Popp.

Siedinti'a II.

tienuta in 9 Aug. 1870, inainte d. m.

(Urmare.)

XVIII. In urma reportéza comisiunea esmisa pentru ecsaminarea motiuniloru aduse la adunarea generale atatu de comitetulu Asociatiunei catu si de diversii ei membri.

Referentele acestei comisiuni d. Visarionu Romanu intru una vorbire insufletitória reportéza:

1. Despre propunerea comitetului Asociatiunei pentru redicarea unei academii romane.

Referentele amintesc: ca dupa cum este cunoscutu de comune d. consiliariu Iacobu Bologa in siedinti'a trecuta 5 Aprile 1870 a comitetului Asociatiunei a facutu propunere: cá comitetulu Asociatiunei se recunosca necesitatea redicarii unei academii romane de drepturi si se faca pasii necesari in asta privintia; spre scopulu acesta se se faca unu proiectu pentru castigarea miidloceloru necesarie, care priminduse de comitetu, se se astérna la cea mai de aprópe adunare generale a Asociatiunei spre incuvenientiare si punerea in lucrare.

Acést'a propunere a primituo comitetulu Asociatiunei de a sa, a alesu una comisiune de 5 insi pentru elaborarea susunumitului proiectu; comisiunea alesa a elaboratu proiectulu, care proiectu substernendulu comitetului Asociatiunei, in 29 Iuliu 1870, s'a primitu cu unanimitate de voturi. Proiectulu s'a si publicatu prin foliale romane, deci fiindu cunoscutu afla de prisosu de a se mai cetí; si propune cá adunarea generale se lu primésca de alu seu intru tóte.

ad XVII a) Adunarea primesce intre aplause viue proiectulu susamintitu in genere.

a) Presidiulu intreba, nu cumva are cineva de a vorbí ceva in specie la óre care punctu alu proiectului.

Ne avendu nimene de a vorbí, presiedintele oserba, la § V din proiectu, ca deciderea in privintia locului, unde ar' fi se se redice academi'a prin 2 din 3 parti a contributoriloru e cu nepotintia, pentru aceea propune cá se se schimbe § V din proiectu intru acolo, catu deciderea despre locu se se faca prin maioritatea de voturi a contributoriloru de facia.

D. concipistu la curi'a de casatiune Caluti propune cá proiectulu se se dè membriloru spre una meditare si studiare seriósa, si apoi in siedinti'a de mane se se aduca la desbatere punctu de punctu.

La care presiedintele oserba: ca proiectulu e una data in genere primitu de adunare.

D. consiliariu Elia Macelariu dà deslucire preste § V din proiectu, si dice ca comisiunea resp. a volitu se nu decida despre locu unu numeru neinsemnatu de contributori, ci cá despre acelasi se decida intru una adunare, care va stá din dóue tertialitati a contributoriloru.

D. Iustinu Popfiu propune se se modifice §-lu V in termini mai chiari asia: ca despre locu se va decide in una adunare statatória din 2 tertialitati a contributoriloru cu maioritate de voturi.

ad XVII a) Adunarea primesce propunerea presiedintelui integrita prin propunerea dlui Iustinu Popfiu, cá adica despre loculu, unde ar' fi de a se redicá academi'a romana, se se decida in una adunare costatória din 2 tertialitati a contributoriloru, prin maioritate de voturi.

b) D. E. Macelariu in legatura cu conclusulu de susu propune se se decida: cá in catu nu s'ar aduná nici dóue tertialitati din contributori, contributorii adunati se fia indreptatiti a convocá una adunare estraordinaria, amentinduse cu ocasiunea convocarii, ca nóu'a adunare va decide despre locu ori din cati membri va costá. — La acést'a oserba d. Georgiu Laslo presied. urbariale in Desiu, ca ar' fi bine se se lasa deciderea despre locu pana ce se voru fi castigatu capitalele de lipsa.

ad XVII b) Propunerea d. Elia Macelariu se primesce de adunare.

2. Despre propunerea comitetului Asociatiunei din siedinti'a tienuta in 26 Iuliu 1870.

Referentele aduce la cunoscinti'a adunarei, ca comitetulu Asociatiunei in urm'a conclusului facutu in adunarea generale tienuta in Siomcut'a mare, la propunerea d. secret. gub. Ladislau Vaida despre elaborarea unei carti agronomice, a facutu unu proiectu, dupa care ar' fi de a se elaborá numitele carti. Comisiunea esmisa censurandu proiectulu lu aflá de bunu, si lu recomanda spre primire, cu adaugere, cá dupa punctulu b) din respectivulu proiectu se venia unu punctu nou, in care se se dica: cá cartea se tracteze in modu corespunditoriu si despre industri'a agricola si despre modulu introducerii ei la poporulu nostru, si in urma se fia intocmita pentru instructiunea scolaria si privata.

ad XVII 2) Adunarea primesce propunerea comisiunei.

3. Despre propunerile comitetului Asociatiunei din siedinti'a estraordinaria dtdo. 12 Maiu 1870.

a) In privintia facerii unui album, in care se se insemne biografiile barbatiloru nostri celoru mai distinsi si mai meritati facie cu Asociatiunea.

b) In privintia introducerii unui registru (in forma de carte de aur), in care se se pastreze numele acelor'a, cari se distingu prin binefaceri pentru inaintarea literaturii si culturii poporului romanu.

c) In privintia modalitatii de a se castigá date si informatiuni despre starea locuitoriloru romani din tienuturile muntene, si modalitatea de a imbunetati starea lor.

Comisiunea censurandu acestea propuneri a decisu: ale recomandá adunarei spre primire, cu adaugere: cá la propunerea prima (de sub a) in privintia escierii de premiu pentru elaborarea respectiveloru biografie, de una cam data se nu se escie nici unu premiu, ci comitetulu Asociatiunei se se insarcineze asi procurá biografiile si portretele barbatiloru destinsi, in modulu, care i se va paré din timpu in timpu mai corespunditoriu.

Candu va fi colectiunea destulu de integrita pentru tiparire, comitetulu se le aduca la adunarea generale pre ulterior'a despunere; — ér' cu privire la propunerea (de sub p. b) pentru introducerea unui registru de barbati de ai nostri destinsi; cá conclusulu comitetului in privintia acést'a se nu se publice pre calea diurnaleloru, ci se se comunice subcomiteteloru prin cercularie in modu oficiosu, si totu una data se se lase afara biografiile si portretele binefacitoriloru; — iu urma cu privire la propunerea de sub c) facia cu castigarea dateloru despre starea poporului romanu mantieniu, cá: se se adauga cá subcomitelete se-si dè parerea despre mesurile, ce ar' poté luá Asociatiunea despre referintiele locali pentru delaturarea reului, ér' cealalta parte a propunerei comitetului se remana afara.

ad XVII 3) Adunarea primesce propunerea comisiunei.

4. Despre propunerea comitetului Asociatiunei din siedinti'a estraordinaria din 26 Iuliu 1870 in privintia tiparirii opului agronomicu intitulatu: Viti'a cultivata de Ioane Cathiulu.

Referentele arata: ca comitetulu recomanda adunarei generali tiparirea opului in 2000 ecemplarie, dupa ce se voru face unele modificari indigetate de comitetu, ér' autoriului in semnu de recunoscinti'a se se cedia unu numeru de ecemplaria.

Comisiunea censurandu mai multe pasagie din acestu opu, cum si propunerea comitetului, e de parere si propune: cá opulu se se redé comitetului Asociatiunei cu acea insarcinare, cá se consulte in asta materia barbati de specialitate, in modulu acest'a si in intielegere cu autorulu se se ingrigésca despre stabilirea terminiloru si purificarea stilului, si astfeliu fiindu opulu completatu, se se aduca érasu la adunarea generale spre decidere ulterioére.

ad XVII 4) Adunarea primesce propunerea comisiunei.

5. Despre propunerea comitetului Asociatiunei din siedinti'a estraordinaria tienuta in 26 Iuliu 1870,

in privintia carthiei comitetului centrale a tenerimeii romane academice pentru serbarea de amintire la mormentulu lui Stefanu celu mare.

Referentele reportéza: ca comitetulu Asociatiunei, nepotenduse abate dela bugetulu preliminaru de adunarea generale, nu póte face destulu rogarii comitetului junimei academice romane dtdo. 1 Iuliu 1870 spre a sprijini materialmente acést'a marétia intreprendre, ci o recomanda cu tóta caldur'a adunarei generale.

Comisiunea esmisa avendu in vedere, ca miidlocele Asociatiunei suntu menite eschisive pentru scopulu literaturii si culturii poporului romanu, pre lunga aceea avendu Asociatiunea a despuine inca despre miidloce fórte neinsemnate facia cu legiunulu nostru de trebuintie, e de parere, ca cu ajutoriu in bani din cas'a ei propria Asociatiunea nu póte concurge, totu concursulu celu póte dá adunarea nóstra este de a deschide una cóla de colectiune intre membri de facia ai Asociatiunei.

ad XVII 5) Adunarea primesce propunerea comisiunei esmise. (Va urmá.)

Onorate Domnule Redactoru!

Amenintiatu de calamitatile tempului presente ve rogu cá se binevoiti a publicá in m. pretiuitulu diurn. „Gazeta Traniei“ urmatórea mea declaratiune adresata Il. D. Michailu Nagy prelatu ponteficiu si vicariu capitulariu in Lugosiu, cá respunsu in urm'a provocarii in ministeriu de cultu, pentru articulu meu esitu in „Gazeta Traniei“ Nr. 95 1869, prin care s'a imputatu ca pre liusioru s'aru iritá spiritulu poporului incultu asupra proprietariloru mai mari si asupra judecatorieloru. In interesulu adeverului si alu santei dreptati, cá se nu fiu piétr'a scandalei in senulu natiunei mése si pentru cá se fiu judecatu si de opiniunea publica, urmedie aici acea declaratiune a mea:

„Ilustrisime Domnule Canonicu si Vicariu capitulariu!“

Cu datu din 8 Iuniu 1870 Nr. 637 Il. Vóstra me provocati oficiosu, cá dupa ce Inaltulu Ministeriu de cultu demanda cu scrisórea s'a din 24 Maiu a. c. Nr. 7116, pre lenga comunicarea unui estrasu din articulu meu esitu in „Gazeta Traniei“ Nr. 95 1869, si intitulatu „Procedur'a de Esposiesiunare“, in care pentru unele espresiiu mai aspre ale mele — care se incepu dela pasagiulu: „Óre nu vede ceriulu, si óre nu simte pamentulu, cum abusédia creaturele loru de justiti'a divina, ba si templele tale Dómne inca nu au odichna pre acestu pamentu“, din care pasagiu dupa parerea inaltului ministru, pre liusioru se póte iritá spiritulu unui poporu de un'a cultura mai mica contra proprietariloru mai mari, si in contra judecatorieloru — cá se me trageti la respundere si se-mi dau declaratiunea:

Eu cá unu umilitu fiu alu ilustritatei Vóstre devotatu clerului si genului meu, cu cea mai mare reverintia catra legi, dupa pura-mi conscientia si convingere a animei mele 'mi iau libertate a respunde a a-mi dá declaratiunea in urmatoriulu modu la intregu sensulu articulu meu.

1. Motivilu, din care eu amu purcesu a edá acelu articlu in „Gazeta Traniei“ este: ca cunoscinti'a animei mele nu me mai lasá a tiené in nadusite atatea ilegalitati ce se comiteau de catra nescari provisorii ai dominiului Br. Ladislau Nopca; dominiulu devenindu in posesiunea bancei natiunale, apoi in a Escelentiei sale ministeriului Lonyai, prin provisorii lui, folosinduse acesti'a cá de unu dreptu succesivu si usuatu de manierele precedentiloru, au devenitu nu numai multe comune in proprietatile loru angustate, dar' si eu insumi in proprietatea parochiale si a s. nóstre biserice, din care cauza comun'a nóstra si in presente continua procesu formalu cu provisorii dominiului Lonyai.

2. Fiend-ca articulu meu s'a aflatu incriminatu de inaltulu ministeriu mai vertosu pentru pasagiulu, unde amu disu: óre nu vede ceriulu si óre nu simte pamentulu etc.; eu bataru ca nu sum juristu, dara totusi vedu, ca acelu pasagiu se referesce la sensulu articulu mai din susu, unde amu descriu decurgerea procesulu si a comunei cu reprezentantii dominiului Lonyai. — Eu inse, déca se iea numai acelu pasagiu cá iritatoriu afara de sensulu articulu din susu, me dechiaru, ca cá preutu si apostolu alu lui Christosu amu disu numai cá un'a eschiamare pentru pecatele ómeniloru din lume, dara nu amu calumniatu nice amu invocatu pedéps'a creatorelui asupra nimenui. Éra déca acelu pasagiu de alta parte s'aru referi la

sensulu articolului din susu, atunci eu socotu ca amu avutu totu dreptulu de a eschiamá, pentru-ca singura r. curte cassativa sub Nr. 142 1870 a anulatu procedur'a judecatoriului Schusnek Ferdinandu facuta in favorulu dominiului Lonyai; si asiá, déca juratii curtiei cassative au aflatu de illegala astufeliu de purcedere dechiarédiu si eu a mea eschiamare, cá un'a lamentatiune pentru peccatele unoru individi cá atari, cari abusédia de dreptulu omenimei, si lucra nu numai in contr'a dreptulu umanu, dara si in contr'a conscientiei sale preferindu moralitatei sensatiunile loru mar-siave.

3. Cumca prin supra memoratulu pasagiu, unde amu disu: „óre nu vede ceriulu“ s. c. l. inaltulu ministeriu si-a datu opiniunea, ca prea lesne se póte iritá spiritulu unui poporu de un'a cultura mai mica in contr'a proprietariloru mai mari; — eu acést'a dupa individual'a mea parere si cunoscentia a animei, din care amu fostu motivatu a scrie acelu articlu, cu tóta resolutiunea o negu, pentru ca chiaru acea espresiune dovedesce loial'a mea purcedere facia cu poporulu, ca in suferintiele nóstre se nu ne aretamu deunadata iritati, ci cá crestini adevirati se eschiamamu si se invocamu adjutoriulu creatorelui. Afara de aceea, déca inaltulu ministeriu acea a mea espresiune ar referio sensulu articolului mai din susu a procesulu facia cu dominiulu Lonyai, la acea intemplantu cu dorere a-siu primi asupra-mi un'a astufeliu de violentia intentata, pentu ca noi in forma legala — dupa cum mai susu amu aretatu — ear nu conturbatória de liniseca poporului incultu asupra proprietariloru mai mari amu purcesu; pentru ca eu asiá credu, ca inaintea legei nu este ranguséu onóre prevalenta de poporu incultu si de unu boieru cultu, fara inaintea legei trebuie se fia doi individi, ori dóue partide litigante egale, departe inse se fia de mene ori ce presupunere, pentru ca eu cá preutu amu respectatu si trebuie se respectédiu cultur'a, dara si moralitatea, pentruca acestea cá preutu mi suntu devisa. — Me dechiarédiu dara cu cea mai mare resolutiune, ca-ce acésta intentiune iritatória nu o amu avutu'o.

4. Cumca din espresiunea acelu pasagiu pre liusioru s'ar poté irita spiritulu poporului si asupra judecatoriloru, eu fiendca vedu, ca acea spresiune póte ca se referesce éra si la sensulu articolului mai din susu facia cu procesulu mentionatu, la acést'a me dechiarédiu: ca togma din contra, poporulu nu a aretatu nice va aret'a nice un'a urma de iritatiune, ca-ce in tóte cauzele lui a purcesu si va purcede legalminte, documentu la acésta potu servi in generalu miile de procese ale poporului facia cu proprietarii mai mari, cari diacu pe la tóte tribunalele — éra in specia chiaru si procesulu mentionatu facia acum cu ministrulu Lonyai se afla la tribunalulu respectivu si alte mai multe de acestu soi la tribunalulu urbariale respectivu, deci dar' vii documente mi suntu, ca-ce nici umbra de tendintia iritatória asupra judecatoriloru nu am avutu.

Ilustrisime Domnule Canonicu! Eu asiá sum convinsu ca atatu din sensulu articolului meu supra mentionatu si din acésta a mea dechiaratiune, atatu ilustritatea Vóstra catu si inaltulu ministeriu se póte convinge, ca nu amu avutu intentiune seditiósa si iritatória, decatu eu audiendu jalb'a poporului mie incredintiati; cumca in posesiunile lui se angustédia, si dupa ce mi-a cerutu eonsultulu, cá la unu preutu si capu moralu alu seu, l'amu capaciatu a procede pe cale legala, ce cu documente amu aretatu; dara nu l'amu iritatu, si afara de acea devenindu si eu cá parochu in dreptulu meu si posesiunea basericésca angustatu, amu fostu silitu intre marginile legei si ale convenintiei interesele poporului si cele basericési a le aperá, pentruca eu cá preutu si discipulu a lui Christosu — 'mi tienu de cea mai sacra detorintia a aperá turm'a mie incredintiata, si baseric'a lui Christosu, si a me espune pentru dens'a.

Ilustrisime Domnule Vicariu capitulariu! Ilustritatea Vóstra in atins'a provocare, care inaltulu ministeriu v'a comunicat'o, me provocati si me faceti atentu, ca nu numai in urmarea acelei provocari mai inalte, ci chiaru si din convingerea Il. Vóstre proprie ve ati simtitu indetorati in acésta privintia a-mi indreptá un'a seriósa reflectare, — eu inse cá unu fiu supusu si Ilustritatiei Vóstre si inaltulu ministeriu trebuie se primescu ori si ce admonitiune, ori si ce pedépsa in nume de bine, pentruca eu de si nu me voiu cunósce vinovatu, totusi vointiei mai mariloru mei si a poterei esecutive cá unu individuu singuru nu me potu opune.

Me dechiarédiu eu inse ilustritate in pur'a-mi

conscientia si cu abnegarea de cinci fiii, care-i amu, ca contr'a conscientiei mele nu amu lucratu, intentiune violatória contra mai mariloru mei si contra legiloru sustatatória nu amu avutu, dara din contra-mi esprimu dorerea animei mele, ca in tempu de 12 ani, de candu functiunediu cá preutu cu cea mai mare abnegare de interesele familiare in continu amu militatu si amu asudatu lucrandu in interesulu sacrei nóstre religiuni, a invetiamentulu, a basericiei propagandu moralitatea in poporu, la care vii documente mi potu servi tóte actele mele cu cea mai mare reverintia indreptate atatu catra venerabilulu ord. catu si catra inaltulu guvern. — Dara eu vedu ca totu mai amu de a suferi ispite. . . . .

Deci dar' cu cea mai mare reverintia Ve asternu iltatiei Vóstre a mea sincera dechiaratiune la sensulu articolului meu incriminatu, rogandu-ve totudeun'a data cu fiéseca umilintia, cá se-mi luati indrépta consideratiune inocentele mele spresiuni si neviolabile, si cá unu capu alu diecesei nóstre vidue — in a carui mana suntu destinele nóstre, ale clerului si ale basericiei, cá se binevoiti gratiosu a-mi mediloci si la inaltulu ministeriu pentru de a se informá de dreptele si legalele mele motive, din care amu purcesu a edá acelu articlu in „Gazet'a Trans.“, prin care eu nu cu tendintia reutatiósa si iritatória, fara din contra cu cea mai mare lealitate amu purcesu a edá articlu séu descrierea acelu procesu facticu, la care eu m'amu semtitu motivatu si mai vertosu amu socotitu, ca facu unu bunu servitiu patrioticu, atatu in interesulu nostru comunu, catu si alu inaltulu guvern, pentru de a se informa de decurgerea, si esecutarea legiloru sustatatória.

Romanendu totudéun'a celu mai fidelu fiu. Alu Ilustritatiei Vóstre in Densusiu 12 Iuliu 1870. Georgiu Popp-Densusianu m/p., parochu gr. cat. in Densusiu.

UNGARIA. Importanti'a evenimenteloru occidentale a casiuunatu intre maghiari unu ce depri-matoriu si debaladatoriu. Se crede, ca pe la 20 se va readuna diet'a.

Jokay in diurnalulu „Hon“ se scóla desu de diminétia, cá si Ivanka in 1862, emitendu o provocare catra toti patriotii, pentru o concordia milenaria, ca-ce numai o liga afurisita e aceea, care compusa din reii tuturoru plaseloru iritéza si dusmanesce natiunile un'a in contra alteia. Dara noi, dice, se conclucramu cu totii, cá dusmani'a nationalitoru in contra ungoriloru se nu casiuone peire si versare de sange scl. D. Jokay ar' trebui mai tantu se provóce pe condeputatii sei, cá se traga dunga preste tóte legile acele, cari cuprindu seminti'a indusmanirei neimpacabile, se arunce estra-wurstulu maghiaru cu prerogativ'a limbistico-dualistica afara din legile comune, cá se nu mai pomenésca nici istori'a, ca s'a pututu vreodata incerca maghiarii la asia ceva si se introduca o egalitate perfecta la sarcini si beneficie, la dreptulu politicu nationalu si de limba perfectu coegalu, chiaru si in legislativa, séu restituirea limbei latine, a bunului comunu istoricu in Ungari'a, cu unu cuventu se restituie in intregu drepturile nationali politice, cari le avura cá unu bunu comunu dela St. Stefanu pana inaintea de intrigele limbistice, cari sapa sub ecistintia vietiei: si atunceá póte sperá, ca lu va ascultá cineva, ér' pana atunci, fia siguru, ca nimene nu mai crede la sufletu de maghiaru, fiinduca lu dóre de esperientia insielatoriei, sieretiei si a perfidiei esparte. —

Arkolay. Domnule Jokai ve va invetia minte mai pe catania decatu ce patirati pana acum; elu cá barbatu martiale din sinulu lui Bismark, barbatu initiatu in traditiunile si planele Prusiei, in cartea sa: „Germanismulu si Austri'a“ Austri'a si Ungari'a facia cu lupt'a ginteloru, inspiratu bine de feudalismulu militariu prusianu, de si pseudonimu, dar' totu din inspiratiune inalta, vedurati, cum indémna pe nemtii austriaci, cá se sugrume si se stirpésca pe unguri, slavi si romani, pentruca Prusi'a vre a inaltia misiunea germanismulu la cucerirea lumei dupa acestu resbelu si mai cu séma la nemicirea maghiariloru si cehiloru, romaniloru, cari le stau in cale pentru a ocupa deocamdata mediulu Enropei pana la marea négra, umilindu apoi tóte gintele si cu deosebire pe maghiari si tóte statele cele mici, si acésta cu dreptulu celui mai tare, cum facurati dvóstra cu nationalitatile, cari si au versatu sangele impreuna pentru sustinerea Ungariei atatea secle, ma si cu dreptulu de misiune de a civilisa — cum civilisaza acum prin Franci'a cu forti'a militaria —, altu Fadejeff domnule Jokai, cari ambi ne tienura lec-

tiuni destulu de chiare, ca cum si la ce avemu de a ne astepta. Aide se resfaceti ce ati facutu reu spre indusmanirea nationalitoru, cá se n'aiba cuventu a mai fi amarite pana la dusmania, ca-ce dreptatea e sor'a concordiei si cu atata vomu da lovitura de mórté ligei aceleia, care lucra in interesulu dusmaniloru comuni. Reulu vindecatu si vomu fi toti la santinel'a ecistintiei. —

Vien'a 7 Septembre. Parisulu este centrulu evenimenteloru mari istorice. Spiritele lumei intregi suntu atintite spre republic'a francesca.

Poterile incepu a recunósce nóu'a forma de statu a Franciei. Itali'a au si impoternicitu pre solulu seu in Parisu a recunósce oficialminte republic'a si din partea Austriei princ. Metternich este avisatu acum a remané la postulu seu, pana candu voru remané si ceialalti colegi ai sei. Totu odata i s'a datu ordinu, a corespunde cu min. de esterne alu republicei oficialminte de si nu cá consulu (?), celu pucinu cá plenipotentiatu din partea Austriei.

Proclamarea republicei in Franci'a va aduce cele mai imense consecintie politice cu sine. In Itali'a proclamarea republicei au fostu primita cu cea mai viua bucuria. Momentulu, candu Itali'a se-si indeplinésca cea mai legitima a sa dorintia, unitatea Italiei, au venit. Ea pasiesca cu serio-sitate la lucru. Prin stergerea imperialismulu din Franci'a, prin delaturarea lui Napoleon III., conventiunea din Septembre este nimicitá. Una armata cu generalulu Cadorna in frunte a si plecatu spre Rom'a, dupace consiliulu ministeriale din Florenti'a, la svatulu solului Minghetti in Vien'a, au decisu luarea in posesiune a Romei. Din partea cabinetulu florentinu s'a tramisu unu ultimatu papei, care contine garantii pentru complet'a libertate si splendóre a scaunulu papale. Una proclamatiune a regelui Victor Emanuele si unu memorandumu catra poteri in privintia cestiunei romane se pregatescu de catra cabinetu. Domnirea papei este dar' amenintata si unitatea Italiei preste pucinu va fi una fapta complinita.

Relativu la anecsarea Elsatiei si a Lotaringiei una scire electrica din Stuttgartu voiesce a constatá, cumca regimele sud-germane pre basea unui protocolu s'au unitu intre sine, cá cu ocaziunea pacei se nu pretinda pentru sine nici una palma din teritoriulu cuceritu francescu, fiinduca, astfeliu -si motivéza resignatiunea, nici unulu din statele de sudu nu se simte poternicu de ajunsu, cá dupa resbelu se fia in stare a aperá teritoriulu anecsatu de agresiuni esterne; ele dorescu inse, cá ambele aceste provincii se se dechiare cá statu de sine si se se puna sub scutul Germaniei. —

Cronica esterna.

Caderea imperatiei si proclamarea republicei in Franci'a.

Mari si inspaimentatória suntu evenimentele septemaneloru din urma. Napoleon III., potentatulu acest'a temutu de intréga Europ'a, imperatorele francesiloru, ale caruia ostiri s'au reintorsu invingatórie din patru parti ale lumei, ale carui cuventari de tronu, cele mai simple, faceau scomotulu celu mai potinte in tóta lumea, Napoleon III. nepotulu marelui corsicanu — nu aflá or' nu vrú a afla altu refugiu in dilele trecute, in resbelulu dela Sedan 2 Sept. a. c., decatu a se dá prinsu regelui Prusiei, acelu rege, in contra caruia, vrendu se lu umilésca impreuna cu tier'a sa, dechiarase inaintea cu 6 septemani resbelulu. Soldatii imperatiei francesce in totudéun'a bravi si invingatori fura de asta data siliti a intinde armele inaintea pre númerosei ostiri germane.

Nemesea lu ajunse dar' si pe Napoleon III., acestu omu peccatosu, cá despotu neimpacatu alu poporului libertatii!

Binefacerile de renascere, ce dede Italiei si Romaniei voru fi neuitate in recunoscentia istorica, dar' faptulu acestu din urma, venit din vin'a apararii libertatii si a nearmarei generali a poporului din teama, cá se nu i se jignéscá despotismulu, sterse glori'a napoleonismulu.

Vabanque-ulu seu si alu dinastiei sale a fostu fapta complinita din momentulu acela, in care -si a descinsu sabi'a, cu scopu de a o predá regelui Wilhelm. Ce tristu si peccatosu finitu alu unei cariere atatu de stralucite! Déca cu acésta n'a intentionatu a da locu republicei.

Cu Napoleon III. a trebuitu se cada si imperati'a a dóu'a fundata de densulu pre ruinele libertatei si ale republicei francesce, care acum s'a re-nascutu a treia óra. Nu voimu se condamnamu

mai multu pre acestu imperatu. Napoleon a facutu si multe bune pre langa cele rele, si romanii au se multumésca multu acestui imperatu; — dar' trufi'a cea órba lu duse prea departe, elu uitá de interesele Franciei, si in timpulu din urma avea in ochi numai interesulu dinastiei sale. Pentru acésta a facutu plebiscitulu, pentru intarirea dinastiei sale a dechiaratu cu atat'a usuratate resbelulu Prusiei, crediendu, ca va esi invingatoriu, — si tristu lucru, dar' aprópe de adeveru, numai si numai pentru sustienerea sa si a fiuseu a facutu pasulu acela rusinatoriu pentru Franci'a intréga, predanduse de vóia libera, cá captivu regelui Prusiei, si implorandu, cum amu dice, ajutoriulu si grati'a acestuia. — Elu nu mai erá siguru nici in midiuloculu armatei sale batute. Da! Servilismulu crescutu de man'a lui Napoleon imperatulu devenise acum in culme in Franci'a. Spiritele adeverate erau asuprite si urmarite in Franci'a, de aceea momentulu celu mare aflá ómeni mici si unii incapabili. Nu este vin'a lui Bazaine, carele a manevratu fórté bravu, nu vin'a lui Mac-Mahon asemenea bravu si inteligentu, care a doveditu mai impuitoriu eroismu, cu atatu mai pucinu vin'a eroiculu soldatu francesu — dar' este vin'a sistemulu intregu si a conducerei principale, déca Franci'a a avutu nenorocirea se véda pe inimicu apropianduse inaintea forturilor Parisulu. „Soldatii nostri se lupta cá leii, inse suntu condusi de magari“ dise in dilele bataliei dela Wórh unu deputatu francesu, si avú multu dreptu a esprime asertiunea, numai catu trebuia cetitu si pe renichii traficatoriloru. — Apoi, unde erau acele 900 si mai bine de mii de soldati? pe chartia? E constatatu, ca francesii in totudún'a au fostu in minoritate facia cu armatele multu mai numeróse germane. Napoleon candu a inceputu resbelulu nu a avutu mai multu decatu 250.000 soldati de linia. Coruptiunea este strinsu legata cu despotismulu. Déca nu imperatulu, apoi de siguru ministrii si demnitarii sei plecati au trebuitu se-si imple burzunarele si se se imbogátiesca din bugetulu celu imensu anualu destinatu pentru reorganizarea armatei — ca-ci la din contra francesii ar' fi trebuitu se aiba astadi armata destula si arme de ajunsu.

„Francesiloru! dise generalulu Trochu intr'o proclamatiune a sa, aratati lumei, ca unu poporu cá voi nu s'a pututu efeminá, prin o viétia petrecuta in avutia si lucsuria in cursu de 20 ani!“ Si francesii au aratatu lumei acésta si lumea intréga astadi ér' privese spre Parisu! —

Poporulu francesu sub loviturile cele mai grave, cari au ajunsu patri'a sa vreodata, nu a desperatu nici unu momentu, de viétia si viitoriulu seu. Cu prinderea lui Napoleon elu s'a simtitu scapatu de unu alpe greu si nefastu, care in timpulu din urma apasá nefericitu asupra destineloru Franciei. Francesii s'au desteptatu. Preste ruinele imperatiei batute, fii cei bravi dela 1789 si 1792 s'au regasitu, s'au imbraciosiatu si redicandustandardulu celu gloriosu alu aniloru acelor'a, au strigatu cá dintr'o gura: „Se traiésca republic'a!“

In 4 Septembrie séra, poporulu parisianu adunatu cu sutele de mii inaintea otelului de Ville si prin bulevarde a proclamatu republic'a.

In 5 Septembrie s'a si constituitu ministeriulu republicanu, care constá din ómenii cei mai capabili onesti si democrati adeverati ai Franciei, cum scimu.

Pasulu acest'a este de cea mai mare insemnătate politica pentru Europ'a intréga. Caderea lui Napoleon póte nu va remané singuratica. Scirea despre proclamarea republicei in Franci'a a produsu celu mai mare efectu in Itali'a. Póte ca Victor Emanuele va si trebui se faca locu unui regimu republicanu in Itali'a, si pap'a dela Rom'a va trebui se binecuvente acésta republica cu Rom'a cá capitala — séu de nu, va trebui se iè si elu campii. — In Spani'a republic'a este in fapta, numai formalu mai trebuie proclamata.

Si atunci voru premerge republicele in Franci'a, Itali'a si Spani'a, cu capitalele Parisu, Rom'a si Madridu, totu cá anteluptátorie ale libertatii si ale civilizatiunii, care erá amenintiate de arbitriulu absolutismulu militariu. Acestu resultatu alu resbelulu franceso-germanu ar' fi o invingere din cele mai mari ale romanismulu si ale libertatei.

Gintea romana se va renasce in libertate!! —

Novissimu. Itali'a: Gen. Cardona in proclamatiune catra romani, dice, ca n'aduce belu,

ci pace si ordine, a ocupatu Frosinone si Montefiascone fara opunere. Rom'a va fi capital'a Italiei; pap'a va avé nedependenta o parte a urbei numita leonina, civilista garantata pentru sene si cardinali. — Franci'a provócá trupele se mérga a casa din Itali'a. Garibaldi -si imbiá indatu servitiulu republicei francese. — In Madridu demonstratiuni republicane in favórea Franciei. Castelar vorbi si poporulu strigá cu lu: se traiésca republic'a francesa si ispanica, traiésca confederatiunea statelorunite europene. Spani'a si Itali'a, care are pe pitioru 340 mii fetiori arméza mereu.

Parisu 12 Sept. Regimulu are sciri dela Toul, ca sambata tóta diu'a repetira prusianii atacurile, inse fura respinsi cu perdere de 10.000 schilaviti si morti. Verdun, Montmedy inea respinsera pe prusiani. In Parisu se aduná armat'a regulata de prin forturi la 60 mii punenduse garda in locu. Porturile Havre si Dünkirchen se fortifica.

Prusi'a dupa ocuparea Parisulu, scrie „N. fr. Pr.“ vre a dechiará francesiloru, ca comitetulu republicanu nu ecsiste pentru Germani'a, nu e recunoscutu. Potentatorulu intaritu prin plebiscitu e Napoleon III., cu care s'a inchiatu pacea, care reintra in fruntea armatei germane a relúá frenelugovernului. Pacea inchiata da tóte garantiile iu contra Franciei.

Ministeriulu republicei americane a dechiaratu, ca va face pe midiulocitoriu intre Franci'a si Germani'a numai isolatu, cá se nu i se impute amestecu in cauzele europene. — In Germani'a de sudu s'a descoperitu unu complotu repulicanu. —

Nr. 8430. Catra inclita Redactiune a „Gazet'a Transilvaniei“ aici.

In Nr. 63 alu „Gazetei Trans.“ intre varietati erá si scirea, ca in Martonos, Treiscaune, ar' fi peritu in lun'a trecuta 70 capete de vite de bóla. Fiinduca magistratulu nu avea cunoscentia despre erumperea bólei de vite in Martonos, s'a adresatu catra oficiolatululu din Treiscaune, care cu nota din 31 l. tr. Nr. 4991 impartasi, ca comun'a Martonos e libera de bóla de vite si starea sanetatei animale e multiamitória in totu Treiscaunulu. Despre ceea ce se incunoscentiaza inclita Redactiune cu invitare, cá la publicarea de intemplari, cari potu casiuana eruirii oficiale, pe viitoriu se nu fia asia parata, ci se se convinga mai antaiu de adeveru or' se descopere acuratu sorgintea sciriloru, cari nu potu remané indiferinte pentru locuitori.

Brasiovu in 7 Sept. 1870.

Magistratulu urbanu si districtualu.

F. Riemer m/p.

Inspectorulu ingineriu chefu salinariu d. Scarlatu Cratiunu, regeneratulu salineloru in Romani'a, restauratu in catuva de consecintiele cerbicósei bóle, carelu tienú timpulu mai indelungatu la o cura de calde aici, s'a reintorsu la oficiulu seu. —

Nr. 384/pres. 1870.

Publicatiune.

Conferinti'a cuartale ordinaria a comitetului representantivu permanente alu comitatului Turd'a, se va tiené la 30 Septembrie a. c. ante-meridiane la 11 óre in opidulu Turd'a. Agendele ei voru fi:

Publicare de legi sanctionate si pertractarea ordinationiloru guvernului, precum si resolvirea mai multoru recuisitiuni si afaceri interne.

La care conferintia toti acei membrii ai comitetului, cari locuiescu afara de comitatu, prin acésta cu onóre se conchiama.

Turd'a in 7 Septembrie 1870.

Dela comitele supremu alu comitatului Turdei.

Br. Georgiu Kemény m/p., comitele supremu.

Nr. 216 ex 1870. Comis. f. sc.

Anunciu de licitatiune.

Se aduce la cunoscentia comuna, cumca bunulu fondului scolariu centrale din districtulu Naseudului in estensiune de 1035 jugere 53⁰/₀, afla-

toriu pe hotarulu si in comun'a Cianulu mare (Mező-Nagy-Csán) in vecinatatea hotarului Turdei si a Agribicului, statatoriu numai din una parcela comasata, dimpreuna cu edificiale economice si cu partea dreptului regalulu de carciumaritu din comun'a Cianulu mare, tienatória de acestu bunu, se va exarendá pe calea licitatiunii prin oferte pe unu timpulu de trei ani, incependu din 24 Aprile 1871 pana in 23 Aprile 1874.

Arend'a anuale de pana acum a fostu 2500 fl. v. a.

Doritorii de a luá acestu bunu in arenda suntu provocati a-si tramite ofertele loru provideute cu unu vadiu de 10 percente alu arende de pana acum, precum si cu unu testimoniu despre moralitate si starea averei materiale a respectivului oferente la subscris'a comisiune administratória in Naseudu multu pana in 30 Octobre a. c., candu apoi se voru deschide ofertele si se va pactá cu celu, ce a oferitu mai multu si a corespunsu conditiuniloru contractului

Conditiiunile de contractu se potu vedé si pana atunci in cancelari'a subscrisei comisiuni in Naseudu, apoi la rev. domnu protopopu gr. cat. din Turd'a.

Din siedinti'a comisiunei administratória de fondurile scolarie. Naseudu 29 Augustu 1870.

Pentru presiedintele.

1—3

G. Moisu m/p., vicariu for.

Nr. 1555 1870.

3—3

Escriere de concursu.

Pentru 1 stipendiu de 315 fl. v. a. usnatu de rigorosantele Gerasimu Rusu, — pentru 1 stipendiu de 84 fl. v. a. si 4 de 63 fl. v. a. usuate de juristii: Gerasimu Ratiu, Vasiliu Hosu, Nicolau Tronca si Isidoru Bunea, — tóte din fundatiunea repausatului Dr. de medicina Simeone Romantiai, prin absolvirea respectiviloru devenite curatu vacante.

Ér' pentru unu stipendiu Romantianu de 84 fl. v. a. usnatu de juristulu Iuliu Coroianu pentru ne subternerea testimonialoru academice recerute pre terminulu prefiptu la ordinariatulu metropolitanu, dechiaratu de vacante, prin acest'a pana in 15 Septembrie a. c. se escrie concursu.

La preatinsele stipendia póte concure:

1. Numai aceli tineri, cari suntu nascuti in marele Principatu alu Transilvaniei.

2. Cari au in studia calculi de eminentia si portare morale buna.

3. Dimpreuna cu auditorii de medicina si de jure acelia, cari se voru aplicá la scientiele reali, precum: tehnica, montanistica, silvanistica.

Dintre concurenti voru avé preferintia „ceteris paribus“ celi de origine, si consangeniei piului fundatoriu.

Dela concurenti se cere, ca testimoniale scolastice alaturande la cererile loru concursuali, se le dè in origine, ori in copia autentica — ér' atestatele de paupertate se fia provideute pre basea normelor si prescrielor sustatérie, pre langa subscrierea antistiei comunali, si a parochului respectivu si cu sigilulu comunale si cu alu parochului si cu subscrierea vreunui oficialu politicu de cercu, — in cetati si opide cu subscrierea parochului si a antistiei cetatiane ori opidane, — apoi cererile concursuali astfelu pregatite se le substerna pana in terminulu prefiptu la subinsemnatulu consistoriu metropolitanu. —

Blasiu in 13 Augustu 1870.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

Cá respunsu: Ecemplaria dela I Iuliu si Ian. se afla intregi, se potu prenumera. —

CURSURILE

la bursa in 13 Sept. 1870 sta asia:

			cr. v. a.
Galbini imperatesci	—	—	5 fl 89
Napoleoni	—	—	9 " 91
Augsburg	—	—	123 " —
London	—	—	124 " 25
Impromotolu nationalu	—	—	66 " 30
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	56 " 60
Obligatiunile rorale ungare	—	—	76 " 50
" " temesiane	—	—	74 " —
" " transilvane	—	—	73 " 50
" " croato-slav.	—	—	79 " —
Actionile bancei	—	—	696 " —
" creditului	—	—	255 " 25